

KvF tekur dómin í álvara

Søgan um tollmálið var viðkomandi og týðningarmikil at fortelja føroya fólki, men sambært dóminum í Føroya rætti kundi Kringvarp Føroya sagt søguna við øðrvísi orðum.

– Tað er eingin ivi um, at vit taka dómin um ærumeiðing í álvara, tí dómurin gevur okkum møguleika at hyggja inneftir og fremja møguligar ábøtur.

Dia Midjord
stjóri í KvF

Alit millum føroyingar er grundvøllurin fyri okkara virksemini, og tað hevur sera stóran týðning, at føroyingar hava álit á okkara tíðindaflutningi og teim sendingum, ið avdúka ivasom viðurskipti í samfelagnum.

– Kringvarp Føroya hevur sum almenur public service miðil, ið fær kringvarpsgjald frá føroyingum, ein serligan leiklut, ið framum aðrar miðlar setir strangari krøv til trúvirði, óheftni og góðsku.

– Sjálvandi skulu føroyingar seta høg krøv til góðskuna og journalistikkini í Kringvarpi Føroya. Og starvsfólk í Kringvarpi Føroya skulu veruliga kýta seg á øllum økjum fyri at varðveita hesa lyklaskóðu. Tað gera starvsfólkini vanliga, men vit leggja nú eina ætlan fyri at bøta um førleikarnar hjá okkara starvsfólkum.

Men tað slepst neyvan undan í einum fjølmiðli, sum ger hópini av journalistiskum tilfari hvønn einasta dag, at mistøk ikki eisini henda í framtíðini. Men vit skulu vera umhugsin í øllum okkara avrikum, so at vit sleppa undan rættarmálum um ærumeiðing í komandi tíðum.

Hvat sigur dómurin?

Ótollaðar vórur fóru av goymsluni hjá pf. N. Niclasen í Sørvági, tíðarskeiðið Jørgen Niclasen var stjóri í felagnum. Vørurnar vórðu seldar, og skuldin hjá felagnum móttvegis tollmyndugleikunum hækkaði serliga í 1991. Hetta slær dómurin í Føroya rætti rimmarfast.

Í dóminum stendur, at tað var rætt og týðningarmikið, at miðlarnir søgdu søguna fyri fólkinum, sjálvst um ótollaðu vørurnar fóru av goymsluni hjá pf. N. Niclasen fyri mongum árum síðani, og at hetta ikki umfatar revsiverd viðurskipti.

Somuleiðis vísir dómurin á, at miðlarnir hava framsagnarfrælsi. Tað merkir, at teir kunnu vera ágangandi

og atfinningarsamir, og tað er einki krav um, at upplýsingarnar eru neyvar í øllum smálutum.

Men vit kunnu ikki loyva okkum at siga alt í miðlunum, og Kringvarp Føroya hevur sambært Føroya rætti brúkt nakrar orðingar, sum eru ærumeiðandi, og tað í sær sjálvum er revsivert.

Ein dómur skal takast í álvara

Tað er at taka í so rívan til, tá ført verður fram, at dómurin um ærumeiðing í Føroya rætti er ein lemjandi ósigur fyri Kringvarp Føroya.

– Tað er keðiligt at fáa ein dóm ímóti sær, og tí taka vit henda dómin í álvara. Men at nøkur fólk í hesum sambandi nýta høvi til at hunddálka stovnin er sera harmiligt.

Sambært leiðreglunum um góðan fjølmiðlasið hava fjølmiðlar rætt og skyldu til at avdúka ivasom viðurskipti í samfelagnum. Tá arbeið verður við kritiskum journalistikki, er umráðandi at kenna arbeiðsváðan og vandamálini, sum eru knýtt at hesum journalistiska arbeiðshátti.

– Sjálvst um vágini er, at mistøk kunnu henda, so fer Kringvarp Føroya ikki at gevast við hesum, tí kritiskur journalistikkurin er ein partur av okkara tilverugrundarlagi. Vit skulu heldur gera journalistarnar meira tilvitaðar um vandamálini, sum eru knýtt at hesum journalistiska arbeiðshátti.

Tað er altíð skilagott at endurmeta, og um neyðugt fremja ábøtur. Dómurin í Føroya rætti gevur okkum møguleika eitt nú at fara ígjøgnum

mannagongdir í sambandi við kritiskar sendingar.

– Somuleiðis ynskja vit at seta fokus á útvald øki, so sum journalistiska arbeiðsháttin og leiðreglurnar um góðan fjølmiðlasið. Hetta verður gjørt við fyrilestrum og einum seminari, har leiðreglurnar um fjølmiðlasið verða í fokus.

Mugu tola atfinningar

Í einum lítlum samfelag hevur tað stóran týðning, at vit hava ein óheftan miðil, ið kann tryggja talu-, skrivi- og kunningarfrælsi, sum eru týðningarmiklir grundarsteinar í einum fólkaræði.

– Tað er umráðandi, at okkara journalistar hava tryggleika í arbeiðnum at gera kritiskan journalistikk, sjálvst um avleiðingarnar kunnu vera ótespiligar. Sum áður nevnt, er vandin fyri mistøkum í slíkum journalistikki størri, men tann prísini mugu vit sum samfelag góðtaka, tí alternativ við er minni av kritiskum og óræddum journalistikki.

Kringvarp Føroya er ein almennur miðil, ið verður figgjaður við kringvarpsgjaldi, sum føroyingar rinda. Ein almennur miðil, sum er týðningarmikil partur av føroyska fjølmiðla- og mentanarpolitikkini, og tí er tað eisini gott, at almenningurin kjakast um leiklutin og avrikini hjá Kringvarpi Føroya.

Í einum public service fjølmiðli er tíðindaflutningur, iðroknar kritiskur journalistikkur, ein partur av kjarnuvirkseminum. Men tað skal eisini takast við, at grundstøðið sum heild hjá Kringvarpi Føroya, sjálv

figgingin og møguleikin at arbeiða við tíðindum, mennist við breiðari undirtøku frá fólkinum, og evnunum hjá Kringvarpi Føroya at savna lurtarar og hyggjarar.

– So sjálvst um tíðindini eru kjarnin í virkseminum hjá Kringvarpi Føroya, krevur ein kjarna okkurt rundanum. Og har hava vit alt hitt, sum Kringvarp Føroya hevur á skránni frá morgni til myrkurs. Kunnu úr rúgvuni nevna eitt nú barna- og ungdomstilfar, dokumentarar, upplýsing & undirhald, mentan og ítrótt.

Latið okkum standa saman

Hava fólk hug at tømja eina “bukku-spänn”, er tað lutfalsliga lætt og bíligt at finnast at Kringvarpi Føroya, serliga á sosialu miðlunum. Eg vildi ynskt, at kritikkurin var meira konstruktivur, og at tey atfinningarsomu hugsadu um starvsfólkini í Kringvarpi Føroya, sum gera eitt stórt og dygdargott arbeiði.

Men er nakað alternativ? Ber til at sløkkja lortið, sum summi mæla til á sosialu miðlunum?

Eftir míni bestu sannføring hevði tað verið eitt bakkast fyri samfelagið. Øll vesturevropsk lond hava eitt alment kringvarp, sum í flestu førum eru figgjað við onkrum slagi av kringvarpsgjaldi. Felags fyri hesar almennu miðlar er, at allar politiskar stjórnir hava virt hesar miðlar og givið teimum góðar arbeiðsumstøður, tí tær hava ásannað og framvegis ásanna, at frælsir miðlar eru grundsúlur og fyrtreytir í einum fólkaræði.

Við public service sáttmálum seta

stjórnir – hjá okkum Mentamálaráðið – krøv og ynski um, hvat public service miðlarnir skulu leggja dent á í tíðarskeiðnum, sáttmálin fevnir um. Við hesum sáttmála kann politiski myndugleikin ávirka miðla-, mentanar- og málpolitikkini í samfelagnum. Men tað merkir tó ikki, at grundleggjandi journalistiska frælsi verður skert.

Public service sáttmálin forðar ikki vanliga føroyinginum eisini at hava ávirkan á stovnin, sum hann sjálvur figgjar við 10 kr um dagin ella 3.600 kr um árið.

Vit, sum arbeiða í Kringvarpi Føroya, lurta og skulu framhaldandi taka ímóti viðmerkingum, atfinningum og øðrvísi sjónarmiðum um, hvussu vit velja at raðfesta og fremja uppgáurnar. Og vit skulu gera okkara ítarsta at liva upp til krøvini í leiðreglunum um góðan fjølmiðlasið.

– Men eitt viknað Kringvarp er alt annað enn gott fyri fólkaræðið, miðlafjølbroyni og kritiska journalistikkini í samfelagnum. Tað hevur tí stóran týðning fyri føroyska samfelagið, at føroyingar standa saman um Kringvarp Føroya og hava álit á stovninum.

– Vit, sum starvast í Kringvarpi Føroya, vilja gera okkara ítarsta fyri, at føroyska tjóðin framhaldandi hevur álit á stovninum, sum dagliga varpar miðlatilfar í nærum hvørt hús, nærum hvørja fyrirtøku og í nærum hvørt føroysk skip.

